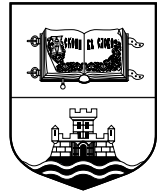

УМРЕЖАВАЊЕ

Умрежавање (Networking) је процес успостављања и одржавања корисних односа са људима који могу остварити неки утицај у развоју професионалне каријере. Све особе са којима успоставимо значајан контакт чине нашу мрежу. Умрежавање је процес, што значи да се остварени контакти морају одржавати и да морамо стално успостављати нове контакте.

Претпоставка је да особе које чине нашу мрежу располажу информацијама које могу бити битне за наш посао. Захваљујући информацијама које добијамо од чланова наше мреже можемо сазнати више о слободним радним местима, као и о могућностима даљег напредовања и усавршавања. Када се једном успостави мрежа, она се врло брзо шири, јер ћемо преко особа које већ знамо стичемо нове професионалне и личне контакте.

Умрежавање нам помаже да употпунимо своја сазнања о различитим смеровима у којима се може кретати наша каријера. Оно нам може знатно олакшати пут до запослења. Важно је знати да је за многе послодавце предност када особа која конкурише за посао има широк круг професионалних познанстава.

Сигурно сте већ стекли нека познанстава и постоји једну мрежу људи коју можете директно контактирати ради савета у вези са каријером или ради остваривања других корисних контаката. Ту мрежу чине ваши пријатељи, колеге, познаници, рођаци, ментори, професори, бивши послодавци, комшије, чланови стручних удружења, доктори, зубари... Ако бам они и не буду од помоћи, велика је вероватноћа да познају неког ко може.

Мрежа познанстава и налажење посла

Мрежу познанстава можете користити како бисте добили детаљне информације о послу који вас занима. Ако познајете неког ко се бави послом који и ви прижељкујете, разговарајте с њим. Подаци које добијете ће вам помоћи да стекнете реалну слику о томе шта одређено радно место подразумева, као и да лакше одлучите да ли је то каријера која вас занима.

Постоји још један начин да одредите да ли је одређени посао за вас: посматрајте запослене на њиховим радним местима. Биће вам лакше ако на основу увида у реалне радне задатке, радно окружење, стилове комуникације који постоје у тиму пробате да себе замислите као члана одређеног тима у одређеној компанији. Свакако ћете се лакше определити за ту или неку другу опцију. Успутна добит од посматрања запослених је и веће самопоуздање на неком могућем разговору за посао обзиром да ћете тачно знати шта одређен посао подразумева, какава очекивања постоје од запослених.

Коришћењем технике умрежавања можете открити и искористити све предности скривеног тржишта рада. Као што и сами знате, не објављују се сви конкурси за слободна радна места у дневним новинама или на интернет страницама. Будите први на потезу, покажите иницијативу и препоручите се компанији у којој бисте желели да радите. Тако можете себи обезбедити разговор за посао у мање конкурентној атмосфери. Многе компаније настоје да привуку способне студенте који су пред дипломирањем или су тек дипломирали. Ако већ присуствујете презентацијама компанија искористите предност што сте упознати са њиховим пословањем,

упознајте се са присутним представницима компаније и распитајте се о могућностима конкурисања.

Одакле почети

Одредите приоритете и према њима дефинишите своје циљеве:

- Да ли вам је потребан савет и информација у вези са избором каријере?
- Или вам је потребна помоћ у налажењу посла?

Ко ми може помоћи

Можда имате осећај да немате са ким да се „умрежите“? То сигурно није тачно. Свако од нас то може да уради. Нисте ни свесни колико особа већ познајете, а које вам могу помоћи на неки начин.

Препоручујемо вам да:

- Направите списак рођака, колега, пријатеља и познаника са којима сте били или сте још увек у контакту. Како они зарађују за живот, чиме се баве?
- Размислите о свим особама на које сте били упућени приликом ранијег школовања и дружења.
- Ако они не могу помоћи, питајте их да ли познају неког ко би могао да вам помогне.
- Обновите контакте које сте имали са колегама који су завршили ваш факултет. Знате ли где су се запослили?
- Размислите о особама за које сте чули преко медија и препознајете као неког ко вам може помоћи. Покушајте да добијете или да нађете њихове контакте (електронску адресу, телефон).
- Размотрите могућности умрежавања на конференцијама, презентацијама, скуповима, курсевима, радионицама...
- Широм отворите очи! Никада не можете бити сасвим сигурни када ће се појавити особа која може одиграти кључну улогу у развоју ваше каријере.

Како да успоставим контакт

Можда ћете се на почетку осећати нелагодно. Нека ваш први разговор буде са особом коју познајете или са особом коју вам је препоручио заједнички пријатељ.

Савети:

- Направите списак питања која желите да поставите.
- Позовите се на особу која вас је упутила: „Драган Илић ми је сугерисао да би било корисно да попричам са вама...“.
- Слободно похвалите особу са којом разговарате. Ласкање је дозвољено, али водите рачуна да не претерате: „Мислим да сте баш ви идеална особа за овај разговор зато што...“ „Убеђена сам да ми баш ви можете помоћи, јер...“.
- Будите професионални и сажети: „Имате ли десет минута, само толико ми је потребно да...“.
- Увек оставите бар једна врата отворена: „Видим да сте сада презаузети, могу ли да вам се јавим следеће недеље...“.
- Уколико вам је лагодније да комуницирате писмено, пошаљите писмо, имејл, факс, ако сте спретнији у директном контакту пробајте на тај начин.
- Обавезно се захвалите на помоћи и времену које вам је посвећено

Шта желим да постигнем

Размишљајте о крајњем исходу умрежавања - шта је то што желите да постигнете на састанку са неком особом. Да ли желите да сазнате како одређени посао заправо изгледа? Желите ли да откријете постоји ли негде могућност обављања стручне праксе или волонтирања? Можда вам је потребан стручни савет у вези са избором каријере која би вам највише одговарала?

- Сазнајте што више можете о особи са којом желите да успоставите контакт. Користите доступне изворе информација.
- Формулишите кључна питања. Нека буду кратка, прецизна и јасна.

Навешћемо пар могућих примера:

- Можете ли ми описати један ваш типичан радни дан?
- Шта вам највише прија, а шта вам највише смета у послу који обављате?
- Испричајте ми како се ваша каријера развијала. Да ли мислите да је то

типичан след за успешне људе у овој струци?

- Које су способности, квалификације и вештине неопходне за успешно обављање посла?
- Да ли сте наишли на неке препреке и како сте их превазилазили?
- Како се ваш посао мењао, развијао?
- Који су највећи изазови са којима се суочава ваша компанија?
- Можете ли ме упутити на неке изворе информација? Желео бих да сазнам нешто више о овом послу.
- Каково радно искуство ми може олакшати развој каријере у том сектору?
- Да ли можете да погледате моју биографију и дате ми своје мишљење?
- Познајте ли неког са ким мислите да би требало да разговарам о...?

Вежбајте

испред огледала или са пријатељима **своје представљање за 30 секунди**.
Развићете самопоуздање и имаћете припремљен текст за прилику која може да се појави неочекивано.

Шта да урадим ако ме одбију

- Не схватајте то лично - сваком се може догодити.
- Анализирајте ситуацију. Ако будете разумели зашто се то догодило, можете развити нову стратегију или побољшати стару, како вас не би поново одбили.
- Проводите време са људима који позитивно размишљају - охрабриће вас да наставите са трудом и да се притом осећате добро.
- Ако будете довољно упорни, труд ће се исплатити.

Како да сачувам успостављену мрежу

- Стрпљиво градите узајамно поверење.
- Не заборавите да је у питању двосмерни однос - и ви сте део нечије мреже!
- Будите у контакту како бисте пратили промене у животу других људи (селидбе, промене посла...).

- Пронађите особу која може постати ваш ментор - особу којој можете веровати и којој се можете обратити за савет: особу на коју можете рачунати и чију ћете подршку увек имати.
- Будите спремни да ризикујете.
- Усавршавајте технике умрежавања (телефонирање, разговарање, писања писама).

Које су користи од умрежавања

Проналажење посла који одговара вашим интересовањима, способностима и талентима може бити мукотрпан процес. Умрежавање вам омогућава да прикупите више података о послу за који се заимате, као и да донесте одлуку која се заснива на довољном броју проверених информација..

Када користите умрежавање као метод проналажења посла, послодавци у вама виде зрелу особу која је спремна да се ангажује и „узме ствари у своје руке”. Преузимање иницијативе увек је боље и пре ће вас довести до циља него пасивно чекање да се прилика за посао појави сама од себе.

Центар за развој каријере може вам помоћи у ширењу мреже познанстава. Искористите прилику, посетите наше презентације послодаваца, резервишите ваше место на радионици «Симулација интервјуа», укључите се у програм посета компанијама «Сазнајте из прве руке», посетите панел дискусије где професионалци из различитих области представљају свој каријерни пут...И наравно, уколико су вам потребни додатни савети и информације о умрежавању, дођите у *Универзитетски центар за развој каријере и саветовање студената*. Можете заказати разговор са саветником за развој каријере или консултовати литературу која се налази у скриптарници Центра.

Белешке:

**Универзитетски Центар за развој
каријере и саветовање студената
Универзитет у Београду**
Студентски трг 1, (зграда Ректората)
Београд
Тел: 011 3207 419
office@razvojkarijere.bg.ac.rs
www.razvojkarijere.bg.ac.rs